

IVN, Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie Afdeling Veenendaal-Rhenen

Jaarverslag 2020 BIJLAGE 1

**Ons
Werk**

Inhoudsopgave

1	Verslagen van de werkgroepen.....	2
1.1	Excursies	2
1.2	Gidsen op verzoek / Activiteit op aanvraag	2
1.3	Scholen (Veenendaal).....	2
1.4	Duurzaamheid	6
1.5	Scholen (Rhenen)	6
1.6	Mediatheek	6
1.7	Natuurtuin Diddersgoed.....	7
1.8	Tuin De Groenhof	9
1.9	Natuurpaden	10
1.10	Weidevogelbeschermgroep Binnenveld-West (WBW).....	11
1.11	Planten.....	17
1.12	Bomen en Openbaar Groen	17
1.13	Vogels	18
1.14	De Zwammen.....	19
1.15	Media werkgroep	19
1.16	PR-werkgroep	20
1.17	Cursussen en Lezingen	21
1.18	NatuurWerkt!	21
1.19	Moestuin De Duiventoren	22
1.20	Vertrouwenspersoon.....	23

1 Verslagen van de werkgroepen

1.1 Excursies

De werkgroep heeft als doel:

- ✓ Jong en oud enthousiasmeren voor de natuur en de toegankelijk en bekendheid van de natuur rond Veenendaal en Rhenen en omgeving vergroten;
- ✓ Verspreiden van kennis over de natuur door realisatie van het wandelprogramma, waar iedereen aan mee kan doen;
- ✓ Goede contacten met de boswachters te onderhouden;
- ✓ Via lokale media de excursies te promoten.

Programma 2020

De geplande excursies zijn grotendeels niet doorgegaan vanwege corona.

Gidsen in 2020

Ingrid Belser, Ria van de Bor, Bert Budding, Aly van Eijk, Cokkie Gadella, Janny Groenleer, Gert ten Haaft, Karin Houtzager, Roelof de Jong, Ina Kok, Bert van Leeuwen, Gerrit van Leeuwen, Dorthy Reijn, Wim van Rotterdam, Bert van Spanje, Maja Stavleu, Carlo van de Weerd, Willemien Wildeman.

Vacature coördinator

De werkgroep heeft vanaf medio 2019 geen coördinator. Peter van Krugten en Nico Bosman hebben zich ingezet om samen met de gidsen voor 2021 weer een uitdagend programma rond te krijgen. Waarvoor dank!

1.2 Gidsen op verzoek / Activiteit op aanvraag

Er zijn in 2020 enkele verzoeken binnen gekomen, maar deze zijn i.v.m. corona niet gehonoreerd.

Ik houd, middels een belletje, regelmatig contact met de leden van onze werkgroep. Zo blijf ik op de hoogte van hun wel en wee. Ik spreek de hoop uit dat dat hele gedoe met corona snel tot het verleden zal behoren en wij weer met veel enthousiasme onze activiteiten voor het IVN kunnen oppakken.

Cokkie Gadella (coördinator), T: 0318 – 550 806, E: cokkiegadella@hotmail.com

1.3 Scholen (Veenendaal)

De Scholen werkgroep (SWG) Veenendaal van IVN Veenendaal-Rhenen streeft naar het stimuleren van het natuur- en milieuonderwijs in het Basisonderwijs en Speciaal onderwijs.

Buitenlessen en natuuronderwijs op school zijn lang niet altijd meer vanzelfsprekend. De scholenwerkgroep IVN maakt het daarom voor scholen en leerkrachten makkelijk en leuk om met natuureducatie aan de slag te gaan, zowel in de klas als daarbuiten. Natuur en de vrijheid om buiten te bewegen, is belangrijk voor kinderen. Door natuuronderwijs, natuureducatie of natuurbeleving stimuleer je milieubewust gedrag bij kinderen. Unieke ervaringen in de natuur zijn zelfs bepalend voor het gedrag nu en in de toekomst.

Gerealiseerde prestaties 2020

Het jaar 2020 stond geheel in het teken van corona waardoor bijna geen activiteit doorgang kon vinden.

Zorg voor Natuur

Het project Zorg voor de Natuur voor leerlingen van de groepen 7 of 8, is een al 20 jaar durend project met Staatsbosbeheer. In het najaar werden er bomen omgezaagd in het bos en in het voorjaar was er een terugkomdag waarbij de leerlingen allerlei opdrachten kregen van Boswachter Jelle Bais. Jaarlijks doen hier 4 scholen aan mee met ongeveer 130 kinderen.

Door corona kon alleen de eerste terugkomdag met de school De Schakel met ca 20 kinderen doorgang vinden. Daarna besloot SBB met alle excursies per direct te stoppen. Ook in het november konden door corona de werkdagen niet doorgaan.

Nationale Boomfeestdag

Ieder jaar in maart organiseert de gemeente Veenendaal een boomplantdag.

Hierbij wordt een school uitgenodigd om onder leiding van de plantsoenendienst de boompjes te planten. Daarna geeft de Scholenwerkgroep op deze school een leuke informatieve les over bomen aan de klas.

Helaas werd ook deze activiteit door de gemeente op het laatste moment afgezegd i.v.m. de coronamaatregelen.

Speurtocht en kabouterpad in de tuin van De Groenhof voorjaar voor de groepen 1 t/m 5.

De kinderen gaan in kleine groepjes met opdrachten aan de gang. De opdrachten variëren van het voelen, ruiken, proeven en goed kijken naar planten, het belopen van een blote voetenpad, een spannend beestjespad, tot het vangen van waterdiertjes.

Door coronamaatregelen hebben wij deze excursies moeten cancellen.

Speurtocht en kabouterpad in de tuin van De Groenhof herfstexcursie.

De opdrachten zijn geheel aangepast aan de herfst.

Op 12 oktober konden twee excursies van twee scholen met 34 leerlingen totaal met corona restricties doorgaan. Hierna werden de restricties zodanig aangescherpt dat wij de overige excursies moesten cancellen.

Natuurtuin Diddersgoed

Helaas konden excursies geen doorgang vinden.

Slotjesexcursies

Ook deze excursies konden niet doorgaan.

Herfstexcursie Kwinteloijen

Hoewel volgeboekt door de scholen met ruim 200 kinderen konden ook deze excursies op het laatste moment niet doorgaan.

Overlegmomenten.

De scholenwerkgroep is twee maal in vergadering bijeen geweest in januari en september voor samenstelling programma.

Overige communicatie heeft via email plaats gevonden.

Ter voorbereiding van de nieuwe herfstexcursies Kwintellooijen zijn door diverse werkgroepleden in wisselende samenstelling diverse bezoeken gebracht aan het gebied.

Communicatie Mediatheek

De communicatie tussen de SWG Veenendaal en de Mediatheek is in het verleden nogal stroef geweest. Om deze weer normaal te laten verlopen wordt:

- De mediatheek per CC op de hoogte gehouden van al onze activiteiten en contacten met scholen en hun contactpersonen;
- Lijsten daarvan gedeeld;
- Coördinator Mediatheek bij iedere vergadering uitgenodigd;
- Direct overleg gepleegd met Mediatheek over aanschaf materiaal.

Om de samenwerking met de SWG Rhenen te bevorderen wordt ook de Coördinator daarvan uitgenodigd om onze vergaderingen bij te wonen en omgekeerd.

Werkgroepleden.

We konden dit jaar drie nieuwe werkgroepleden verwelkomen waardoor de scholenwerkgroep Veenendaal nu bestaat uit de volgende acht leden:

Heleen Veldman	Piet Knopperts
Henriette Prins	Theo Hattink
Janny Groenleer	Marie-Josée Heijnen
Bert de Ruiter	Bianca Kleijer

Mede dank aan (hoewel wij er bijna geen gebruik van konden maken):

Onze tuinwerkers Arie Rijnenveld en Jacque Buyse en Hanneke Baretta voor de zintuigbakken, de werkgroep Diddersgoed die de natuurtuin altijd weer tip top onderhoudt en de Mediatheek.

Plannen 2021*Uitbreiding werkgroep*

Het streven van de scholenwerkgroep is om meer schoolkinderen dan nu te bereiken. Hiervoor zijn meer schoolgidsen nodig. Hoewel dit jaar drie mensen ons zijn gaan versterken is verdere uitbreiding nog steeds gewenst. Daarom willen we promotie materiaal gaan ontwikkelen. Hiervoor is actueel beeldmateriaal nodig dat helaas dit jaar niet kon worden gemaakt. Hopelijk in 2021 wel.

Implementatie EDSO

De werkgroep zou in 2020 gebruik maken van het programma EDSO; De digitale NME gids, een catalogus en reserveringssysteem voor Natuur- en milieu educatie. We kunnen hiermee de scholen nog beter faciliteren bij hun natuur- en milieu onderwijs. Hoewel wij dit jaar al operationeel van start konden gaan vonden wij het door diverse restricties en sluiting scholen niet verstandig. Hopelijk kunnen we begin 2021 EDSO uitrollen naar de scholen.

Uitvoering excursieprogramma

De volgende excursies hopen wij in 2021 aan te bieden:

<u>Voorjaar</u>	april/mei Groenhoftuin	Speurtocht groepen 3 t/m 5 Kabouterpad groepen 1 en 2
	april/mei Kwinteloijen	groepen 6 en 7
juni	Waterdierdjes	groep 6, 7 en 8
<u>Zomer</u>		
juli	Diddersgoed	groep 3 t/m 5

Herfst

okt/nov	Groenhoftuin	Speurtocht groepen 3 t/m 5 Kabouterpad groepen 1 en 2
okt/nov	Kwinteloijen	groepen 6 en 7
Najaar:	Zorg voor Natuur	groepen 7 en 8

Overige jaarlijks terugkomende activiteiten.

De SWG Veenendaal wordt jaarlijks gevraagd om de volgende activiteiten te ondersteunen met natuurlessen:

- ✓ Boomfeestdag
- ✓ Cursus van de Hengelsportvereniging 'De Rietvoorn'.

Gastles Binnen/buiten op school.

De mogelijkheid van een binnen/ buiten les.

Een korte voorbereidende les binnen om daarna direct naar buiten te gaan om de natuur te onderzoeken op een locatie direct in de schoolomgeving.

Dierenkampje Dragonder.

Het vernieuwde Dragonder Dierenkampje biedt prachtige mogelijkheden voor boeiende lessen.

Contacten zijn inmiddels gelegd en lessen worden ontwikkeld.

Tiny Forest

In Petenbos is door de gemeente Veenendaal i.s.m. het landelijk IVN een Tiny Forest aangelegd. Twee scholen in de buurt De Burcht en Het Mozaïek hebben dit Petenbosje geadopteerd. De bedoeling is dat daar buitenlessen door deze scholen gehouden worden. Als SWG kunnen wij hen daarbij faciliteren en bijstaan. Mogelijkheden om deze locatie op te nemen in ons lesprogramma ook voor andere scholen kunnen worden onderzocht.

Boerderij educatie.

Als IVN SWG Veenendaal en Rhenen kunnen wij de scholen via het EDSO programma boerderij educatie aanbieden van de vereniging boerderij in de kijker. Enkele boeren uit onze omgeving zijn hierbij aangesloten en ontvangen scholen op hun boerderij.

Moestuinproject

De mogelijkheden hiervoor worden samen met de IVN moestuin De Duiventoren en Stichting Buitenzorg in het Ruisseveen, onderzocht.

Bert de Ruiter (coördinator), T: 06 – 28 20 26 84, E: scholenwg.veenendaal@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.4 Duurzaamheid

De werkgroep stelt zich ten doel om Duurzaamheid binnen IVN gestalte te geven.

Schone stappen wandelingen

In 2020 zijn er 4 schone stappen wandelingen georganiseerd in 4 verschillende wijken van Veenendaal. De wandeling van 14 november is vanwege de coronamaatregelen geannuleerd. De andere wandelingen hebben 4-10 deelnemers getrokken.

De vrijwilligersgroep Team Clean van Veenendaal is vanaf 2020 betrokken bij de wandelingen.

Er wordt gebruik gemaakt van afvalknijpers van IVN Veenendaal-Rhenen

Duurzaamheidscafé

Vanwege de coronamaatregelen zijn er alleen in de week van duurzaam Veenendaal (week 41) twee duurzaamheidscafés geweest, in kleine groepen rond het thema 'God in de supermarkt'.

Dorthy Reijn (coördinator), M: 06 - 11 16 84 31, E: duurzaamheid@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.5 Scholen (Rhenen)

In 2020 hebben we bijna niks gedaan vanwege het Coronavirus dat uitbrak net nadat we alle excursies en vaarten met de Blauwe Bever gepland hadden. We hebben alles in het voorjaar moeten annuleren.

In de herfst hebben wij 3 herfstexcursies gegeven. Dit jaar mochten de scholen zelf de locaties bepalen. We hebben 2 excursies aan de bosrand van Rhenen gegeven met de Springplank en Daltonschool en de laatste bij de Leemkuil met de Eben Haezerschool. We hadden nog vele andere excursies gepland staan voor de herfst maar ook die hebben we allemaal door extra maatregelen moeten annuleren. Hopelijk word 2021 beter.

Harald Arissen (coördinator), T: 0317 – 616 705, M: 06 - 83 35 43 09, E: haraldarissen@hotmail.com

1.6 Mediatheek

De mediatheek streeft naar het opbouwen van een brede collectie materialen en boeken op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. Zij stelt deze beschikbaar voor iedereen die daarin geïnteresseerd is. Bij aanschaf voor de mediatheek ligt het accent op milieu- en natuur educatieve materialen voor de basisschool en kinderopvang, op bevordering van de deskundigheid van de leden van onze werkgroepen en op de basisschooljeugd.

De mediatheek geeft advies over het gebruik en de toepassing van educatieve materialen aan leerkrachten, leden en andere gebruikers. Zij is gevestigd in het natuur-en milieu-educatieve centrum "De Groenhof".

Het geven van cursussen, het gidsen bij wandelingen, het lesgeven op scholen, het voorlichten en het uitleenen aan leerkrachten, studenten en andere geïnteresseerden vereist een goed voorziene en up-to-date mediatheek.

Gerealiseerde prestaties 2020:

1. aanschaf van materiaal
2. onderhoud materiaal
3. organisatie van de uitleen
4. openstelling op woensdagmiddag en na afspraak
5. beheer magazijn
6. verkoop KNNV-boeken via internet en op de Groenhof

Toelichting:

1. Aanschaf nieuwe boeken m.n. van het KNNV;
Aanschaf van de leskist Tiny Forest i.v.m. de aanleg van een Tiny Forest in Petenbos;
Aankoop van boeken geschikt voor de kinderen van de basisschool;
Invoer boeken in het Aurasysteem.
2. In verband met de komende verhuizing zijn veel verouderde materialen uit de mediatheek verwijderd.
3. Omdat de scholen een deel van het jaar gesloten waren en de scholenwerkgroep vanwege de Coronaregels nauwelijks schoolactiviteiten hebben uitgevoerd, zijn er weinig materialen uitgeleend.
4. De mediatheek was gesloten tijdens de sluiting van de scholen en op afspraak open tijdens de coronamaatregelen

Suze Hörchner (coördinator), T: 0318 - 513 613, E: mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl en Tineke Wouda

1.7 Natuurtuin Diddersgoed

De natuurtuin Diddersgoed is gelegen in Veenendaal-West aan het Ruisseveen 9B / hoek Goudvink (richting Buitenzorg). Om de natuur in Diddersgoed ongestoord tot ontwikkeling te laten komen, is de tuin niet vrij toegankelijk. In 1992 is de tuin door de gemeente ingericht in samenwerking met het IVN en Groei en Bloei.

De tuin wordt nu beheerd door vrijwilligers van IVN Veenendaal-Rhenen. Het IVN verzorgt de ontwikkeling, onderhoud en openstelling van de Natuurtuin Diddersgoed. De werkgroep Natuurtuin Diddersgoed telt vijf actieve leden. Daarnaast verrichten jongeren van de natuurwerkgroep De Zwammen enkele zaterdagmiddagen per jaar knutwerkzaamheden. Op jaarbasis wordt er gemiddeld 150 uur in de tuin gewerkt door het IVN.

De tuin wordt intensief gebruikt door de scholenwerkgroep. Zij geven in de tuin natuurlessen aan kinderen uit het basisonderwijs, gemiddeld enkele honderden kinderen per jaar. In de tuin is tijdens deze lessen ook een imker aanwezig en staan er bijenkasten opgesteld.

Lente in Diddersgoed

De tuin is elke laatste zondag van de maand opengesteld van 15.00 - 16.00 uur onder leiding van een natuurgids in samenwerking met de werkgroep excursies. Het aantal bezoekers wisselt en de tuin trekt ca. 10 - 15 bezoekers tijdens de zondagen. Buiten deze periode is bezichtiging alleen op afspraak mogelijk.

In 2020 waren er door de coronamaatregelen weinig activiteiten. Alleen in het voorjaar is de tuin enkele zondagen open geweest.

Op de 1e zaterdag van november is normaal de landelijke natuurwerk-

dag waar Diddersgoed aan mee doet. In 2020 is die ook door de coronamaatregelen afgelast.

Prestaties 2020:

Reguliere werkzaamheden door de vaste 'vrienden van Diddersgoed':

- ✓ Snoeien /verwijderen opslag in de rotsmuur;
- ✓ Schoonhouden trappen;
- ✓ Langs de paden brandnetels maaien;
- ✓ Ingang maaien;
- ✓ Paden maaien 1x per maand;
- ✓ Overhangende takken etc. wegsnoeien langs de paden;
- ✓ Kleine gedeelten van de vegetatie met de bosmaaier gefaseerd maaien en maaisel afvoeren;
- ✓ de meidoornheg is onderhouden door de deskundige heggenvlechter;
- ✓ de bijenstal wordt door imker Egon onderhouden.

Overige activiteiten voor beheer en onderhoud:

- ✓ In de zomer door de Plantenwerkgroep de vegetatie geïnventariseerd;
- ✓ In juli zijn de oude robinia's door een boomverzorgingsbedrijf gesnoeid omdat er veel dood hout in zat. De tuin is veilig voor bezoekers;
- ✓ In oktober is het natte gedeelte gemaaid door de aannemer van de gemeente en het maaisel is afgevoerd;
- ✓ In november en december zijn er knotwilgen geknot door de vaste groep aangevuld met enkele mensen.

Niet gerealiseerd:

De geplande informatiebordjes zijn nog niet gemaakt.

Plannen voor 2021

Naast de reguliere werkzaamheden specifiek in 2021:

- diverse bomen snoeien;
- bijenstal vernieuwen;
- vlonders schoonmaakbeurt en vernieuwen anti slip gaas;
- de vijver een deel uitbaggeren met eigen mensen;
- De natuurwerkdag organiseren in november; hierbij uitbaggeren van de waterloop onder de vlonders;
- wilgen knotten;
- vervolg aan educatieve functie verbeteren door informatiebordjes.

Wilgen knotten

Uitgaven in 2020

- boomverzorgingsbedrijf;
- verder weinig kosten door beperkte activiteiten.

Kostenraming 2021:

- kleine materialen €250,-;
- informatiebordjes €500,-.

Wvd. Coördinator Gerrit van Leeuwen, E: gerritv170@gmail.com

1.8 Tuin De Groenhof

Rondom De Groenhof ligt een prachtige tuin. De werkgroep Tuin Groenhof zorgt ervoor dat de tuin er goed bij ligt. Het is een educatieve tuin, geschikt voor educatieve activiteiten van de werkgroep Scholen Veenendaal en voor themamiddagen. Ook kunnen kinderen en volwassenen de natuur in de tuin rond de Groenhof ontdekken, aan de hand van een "Puzzeltocht door de tuin" of het werkblad "Pret met Planten".

- ✓ In het voorjaar heeft Hanneke met hulp van Itty Koster en Aly Dirkse-Honders de zintuigbakken klaargemaakt voor het nieuwe seizoen. Omdat dat in 2019 heel grondig gedaan was, was dat dit jaar weinig werk;
- ✓ De zomer was warm en droog. Zeer regelmatig heeft Hanneke, vaak met hulp van echtgenoot Job, vroeg in de ochtend de planten in de zintuigbakken water gegeven. Dat kon meestal met water uit de twee watertonnen, maar één keer hebben zij kraanwater moeten gebruiken. Op de strooisellaag van half verteerde bladaarde die we vorig jaar hebben aangebracht om de verdamping enigszins te beperken is een extra laag aangebracht;
- ✓ Het blote-voetenpad was vorig jaar grondig opgeknapt was, is dit jaar weer netjes gemaakt voor de schoolklassen;

- ✓ Aan de vijver is ook dit jaar i.v.m. de komende verhuizing niets gedaan;
- ✓ Jacque Buysse en Arie Rijnenveld hebben zo goed mogelijk het reguliere onderhoud in de tuin bijgehouden op de woensdagmiddagen dat het i.v.m. corona mogelijk was om in de tuin te werken.

Helaas zijn er door de coronacrisis dit jaar helemaal geen schoolklassen op excursie geweest in de tuin en de vraag is wanneer dat weer mogelijk zal zijn.

Planning 2021

De verwachting is dat in 2021 de verhuizing van de Groenhof naar de nieuwe locatie zal plaatsvinden. De begroting van de kosten voor de aanleg van de nieuwe educatieve tuin zal deel uitmaken van de begroting voor de verhuizing en wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Voor het onderhoud van de oude tuin zullen de kosten in 2021 de € 200 niet overschrijden.

Informatie over de tuin

Elke woensdag van 14:00 tot 16:00 uur is de tuin te bezoeken. Tijdens de schoolvakanties kan de tuin alleen op afspraak worden bezocht.

Werkgroepleden

Jacque Buijsse en Arie Rijnenveld voor het algehele onderhoud en Hanneke Baretta-Bekker specifiek voor de zintuigbakken.

Hanneke Baretta-Bekker (coördinator), T: 0318-769 125, E: jgbekker01@delta.nl

1.9 Natuurroutes

Verantwoording 2020 werkgroep Natuurroutes

In maart is Jan van Oeveren als lid van onze werkgroep gestopt. Gelukkig gaat zijn ervaring niet verloren, want Jan wil ons als 'route-controleur' blijven ondersteunen. Vanwege de coronaperikelen konden we Jan pas begin september officieel bedanken voor zijn jarenlange en zeer actieve inzet middels een gezamenlijke wandeling over onze natuurroute 'De Grebbeberg' met na afloop een gezellige 'high tea' op gepaste afstand van elkaar in de frisse buitenlucht. Het gat dat Jan achterliet werd al gauw opgevuld door een nieuw lid, René Haverdings. Net als Harmannus Harkema, enkele jaren geleden, is hij als 'herintreder' bij de werkgroep gelukkig al ervaren. De werkgroep bestaat sinds medio 2020 weer uit vier leden, ondersteund door twee extra routecontroleurs.

In 2020 heeft de werkgroep weer de meeste bestaande wandelroutes (8) en alle fietsroutes (4) fysiek gecontroleerd. Enkele in 2020 nog niet gecontroleerde routes komen begin 2021 alsnog aan de beurt.

Via de site <https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/wandelen-en-fietsen> zijn zowel de beschrijvingen als de GPX-bestanden van de natuurroutes te downloaden.

Inmiddels staan alle 12 natuurroutes van de werkgroep op de landelijke IVN app.

De landelijke IVN-app blijkt in de praktijk nog wel wat problemen te geven. Er is landelijk een Web-support-team dat werkt aan verdere verbetering van de route app. Henk meldt hier onze bevindingen met de route app en heeft zo nodig overleg.

Zoals in ons jaarverslag 2019 al is gemeld, hebben we omwille van de landelijk IVN app en de landelijke uniformiteit onze inhoudelijke teksten bij de routes over landschap, cultuurhistorie, flora en fauna moeten inkorten. We realiseren ons dat juist de inhoudelijke informatie over langs de routes waar te nemen flora, fauna en cultuur de meerwaarde is van het IVN ten opzichte van veel andere uitgezette fiets- en wandelroutes. Uiteraard is gestreefd naar maximaal behoud van de inhoud.

De oorspronkelijke tekst van de routes is door elk werkgroeplid in eigen digitaal archief opgeslagen zodat in de toekomst indien dan (wel) mogelijk en gewenst bezoekers op de site kunnen doorlinken naar uitgebreidere toelichting bij de routes.

Ons PR pilotproject dat we volgens planning voorjaar 2020 zouden starten is ten gevolge van corona naar 2021 uitgesteld. Dit project behelst het uitzetten van A4 mappen gevuld met inhoudelijke informatie over de natuurroutes en onze IVN afdeling bij een vijftal strategisch gelegen contactpunten, als toeristeninformatiecentra, horecagelegenheden en vakantieparken.

Als gevolg van de coronapandemie is het aantal fysieke werkgroep-overleggen tot drie beperkt gebleven. Helaas bleek door technische problemen niet elk lid in de gelegenheid om deel te nemen aan video-overleg. Omdat ons PR project eveneens ten gevolge corona in 2020 niet van start kon gaan, bleek vaker bijeenkomen ook niet noodzakelijk. Waar nodig heeft overleg verder via e-mail plaats gevonden.

Werkgroepleden: Harmannus Harkema, René Haverdings, Henk te Paske en Ida Marsman (coördinator)

Ad hoc routecontroleurs: Theo Dopper en Jan van Oeveren

Adviseur: Theo Hattink, bioloog

Ida Marsman (coördinator), T: 0318 - 52 46 96, E: natuurpaden@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.10 Weidevogelbeschermgroep Binnenveld-West (WBW)

Dit jaarverslag is een kleine uitsnede van het bijzonder fraaie jaarverslag 2020 van de Weidevogelbeschermgroep. De uitgebreide rapportage is in zijn geheel terug te vinden op de website van IVN Veenendaal-Rhenen: <https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/weidevogelbescherming>.

De tekstdelen zijn gekozen om je nieuwsgierig te maken naar het integrale verslag. Zoek het er gerust eens bij!

Met gepaste trots bieden we hierbij het jaarverslag van de Weidevogelbeschermgroep Binnenveld West aan. Het jaar 2020 is alles behalve normaal. Het virus covid-19 doet vanaf maart zijn intrede en is eind november als ik dit schrijf nog lang niet weg. De gevolgen zijn ingrijpend. Mensen worden soms zeer ernstig ziek, overlijden en er zijn schrijnende situaties in verzorgingshuizen, ook heel dichtbij. Weidevogels trekken zich er niet veel van aan maar als vrijwilligers hebben we er wel mee te maken. Richtlijnen veranderden steeds, onze gezellige koffiepauzes bij menig boer hebben we erg gemist. We kozen ervoor om met maximaal 2 personen tegelijk het veld in te gaan en ik ben ook vaak alleen geweest dit

jaar. Juist voor dit jaar hadden zich 5(!) nieuwe vrijwilligers gemeld die we wilden opleiden. Dat ging helaas ook niet door want de 1,5 m regel is dan niet te handhaven. Gelukkig staan ze nog in startblokken voor 2021.

We bedanken hierbij ten eerste graag alle betrokken boeren. Zonder hen geen agrarisch weidevogelbeheer. Uiteraard past hier ook een woord van dank voor al onze vrijwilligers en ondersteuners in het veld. Het veldwerk, de belangrijkste schakel in het geheel is er niet zonder de vrijwilligers. Vele uren actief in het veld, steeds maar in de weer om het nest te beschermen, want elke week verandert er wel weer iets in de populatie.

We hebben dit jaar de eerste ervaringen opgedaan met natuurontwikkeling in Gelderland en dan blijkt dat de weidevogelstand op agrarische grond achteruit is gegaan. Omdat er op de (nieuwe) natuurground niet wordt gezocht is onduidelijk wat daar is gebeurd. Er zijn daar dit jaar, gelet op de alarmmeldingen van ouderparen, jongen groot geworden maar hoe dat zal gaan in de komende jaren is nog de vraag. Korthouden van de vegetatie helpt wel en dat is gelukkig gebeurd.

Foto: Peter Pfeifer

Grutto met jong in de Achterbergse Hooilanden

Waar we erg blij van werden dit jaar zijn de eerste goede resultaten op de 24 ha agrarische grond ten noorden van het fietspad naar de Grift. Vier boeren hebben daar zg. natuurinclusieve landbouw toegepast (verschillende toepassingen) wat afgesproken is als onderdeel van de kavelruil in 2018. Natuurinclusieve landbouw betekent in dit geval agrarisch beheer met weidevogelpakketten waardoor boeren iets anders doen of later doen ten gunste van weidevogels, met name voor de kuikens. En het gras zo verzekerde Cornelis van de Westering mij levert heel smakelijk en best hooi wat uitstekend past (met mate) naast het eiwitrijke voer. Zo zagen we de eerste Wulpen en Grutto's op de percelen daar. Prachtig.

Vorig jaar schreven we over een nieuw weidevogelplan van het ANV. Dat plan is er gekomen en het biedt wat mij betreft een prima basis voor een sterke vernieuwende landbouw met toekomst met tegelijk kansen voor de weidevogels. Niet alles in één keer maar stap voor stap. Meer hierover in de hoofdstukken 5 en 6.

Een groot stuk is ingeruimd voor een meer opiniërend artikel onder de naam "Compleet" binnenveld. In dit artikel gaan we in op twee nieuwe plannen voor het Binnenveld. Dat zijn het nieuwe weidevogelplan van de ANV en het plan van SBB voor de Achterbergse Hooilanden. We zoomen daarna in hoofdstuk 6 nog iets concreter in over mogelijkheden voor boeren a.d.h.v. het plan van de ANV. Hierbij werken we een paar concrete mogelijkheden uit voor de inzet van weidevogelpakketten. Dit is goed voor de vogels en de boeren worden beloond met een vergoeding. We sluiten af met een financiële verantwoording van ons werk. Dit jaar geen beschrijvingen van ons gebied of onze werkwijze. Dat kunt u vinden in vorige jaarverslagen.

Een smeug verhaal over mest

De eerste nesten van de Kievit liggen bij boer ter Maaten aan de Veensteeg op de maïsakkers als Louwe op zaterdag wordt gebeld. We gaan sleepslangen, maandag!

Dat betekent mest uitrijden m.b.v. aanvoer van de mest via een lange slag. Op grond met weinig draagkracht kan dan toch mest worden uitgereden. Het betekent ook alle hands aan dek voor de weidevogelbeschermer. Want een sleepslang vernietigt alle nesten. Het blijkt dat er bij het collectief Oost nog “pannen” zijn speciaal voor dit doel gemaakt. Helaas kan niemand die op zaterdag halen, wel klaarzetten. Dus Roelof op zondag naar Leusden om ze vervolgens naar Louwe te brengen. Op maandagmorgen is Louwe heel vroeg op pad met de gele pannen om die te

A. De holle pan boven het nest, die druk je in de grond.

B. De sleepslang gaat over de pan.

C. Ook de zodenbemester zelf gaat over de pan.

D. De pan is weer weggehaald, het nest is beschermd

plaatsten als het nodig is en weer weg te halen als het klaar is. Bescherming “on the job” zeg maar. De loonwerker kwam en het ging los. Maar ... terwijl de gele pannen al op de nesten lagen en de vogels in de lucht verdwenen de trekker met machine en al in de sloot. Wat nu, dit gaat nog wel even duren zo. Er zat niks anders op voor Louwe om de pannen er weer af te halen zodat de vogels weer verder konden broeden. Na heel lang (details gaan we u besparen) werd het werk hervat en moest Louwe voor de tweede keer de pannen plaatsen. Nu ging het goed! Die man verdient een lintje! Hieronder wat foto's hoe het normaal gaat. Het resultaat was wel dat alle nesten uiteindelijk beschermd werden ook uitkwamen.

De Scholekster bij Zorgboerderij De Schutse

Al langer had ik een scholekster in beeld aan de Friese steeg. Boer van Laar “claimde 😊” het nest omdat ze steeds op zijn maisakker liepen. Maar daar vond ik geen nest. Van scholeksters is bekend dat ze ook in bomen (oude knotwilgen) broeden en die staan op de grens van de zorgboerderij en het

akkerperceel. Op enig moment betrapte ik de vogel die naar de wilg vloog en daar ging zitten. Bingo! Toch was ik er niet gerust op. Toen de vogels bleven rondhangen maar niet specifiek alleen bij de boom en de 1e coronagolf over de top was ben ik het terrein van de zorgboerderij opgelopen en heb mijn verhaal verteld. Oh, geen probleem hoor dan kijken we toch even in die boom! Met ladder en al getogen naar de boom maar geen scholekster te bekennen. Wel een soort van kuil in de boom maar vol met mieren.. brr niet goed voor de scholekster. Wat onbevredigd liepen we terug en toen kwamen we Jan tegen. Jan komt al langer op de zorgboerderij en vroeg ons wat we aan het doen waren. Oh..... zei hij, maar dit zit daar bij de oude stonk, op ons perceel achter de boerderij. En ja hoor, eindelijk, daar lagen ze maar Jan

wist dat al lang. Ze zijn keurig uitgekomen en de nestvergoeding van € 80, = gaat naar De Schutse! Voor Jan.

Het dakje van Gerrit van de Scheur

Er zijn boeren die van weidevogels houden. Zo Gerrit van de Scheur van de Noordelijke Meentsteeg. Zes paar kieviten, een kleine kolonie, had hij op zijn maisperceel. Net tegen de tijd dat nesten uitwaren en de jonge pullen er rondliepen werd er geploegd door loonwerker Rauw. Om de pullen te verleiden de akker te verlaten en het aan grenzende grasland te bezoeken maaide Gerrit twee dagen van tevoren rondom een strook gras weg. De loonwerker werd gevraagd goed op te letten en de pullen te kans te geven weg te komen of ze te vangen. En dit gebeurde allebei. Hulde voor de inzet en samenwerking.

Maar dan komt er daarna, omdat sommige ouders toch pullen verliezen, een zg. tweede leg op de akker. De mais komt op, en dan vinden we de nesten tussen de rijen mais. Zo ook weer aantal bij Gerrit. Toen werd het droog, nog droger ... en besloot Gerrit te gaan beregenen. Zo'n klap regen op het nest is ook funest en ik bood aan om er 'sleepslangpannen' overheen te zetten. Die moest ik dan nog brengen. Tot mij schrik werd er echter al beregend en leek het fout te gaan. Maar niets was minder waar. Gerrit had zelf een dakje gemaakt voor het nest en na de beregening weer weggehaald. Daar word je dan heel blij van als weidevogelaar. Het nest kwam 2 dagen later uit.

Weidevogelexcursie digitaal

Vanwege corona ging de fietsexcursie dit jaar niet door. Dat was natuurlijk ook voor ons niet goed en het alternatief kwam via de persoonlijke facebook pagina van de coördinator. Met ongeveer een 40 tal prachtige foto's van vooral Peter Pfeifer en foto's van nesten van ons zelf brachten we ons werk toch heel dichtbij. Een kleine 50 mensen hebben er van genoten en dat aantal is een stuk meer dan we ooit op de fiets bij elkaar hebben gehad.

Resultaten weidevogelseizoen 2020 WBO en WBW

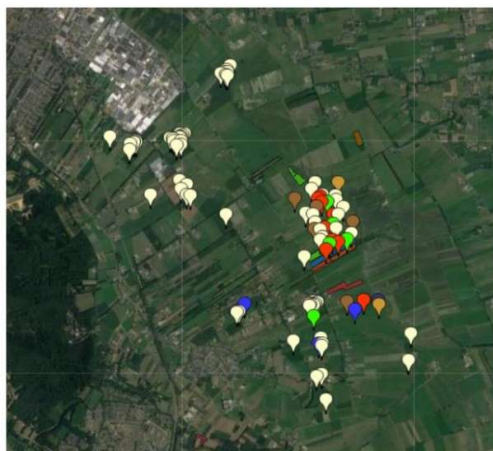
Ondanks het corona virus zijn de vrijwilligers van WBO en WBW ook dit jaar weer alleen of in koppels het veld in geweest om de nesten van kievit, grutto, wulp, tureluur en scholekster op te zoeken, te markeren en zo nodig te beschermen. Bij de start van het broedseizoen zijn vrijwilligers bij de boeren met percelen waarop vorig seizoen akker- of weidevogels gebroed hadden langs geweest om een handtekening te vragen voor toestemming om de percelen te bezoeken. Tijdens dat bezoek is de boeren gewezen op de mogelijkheid om beheerscontracten af te sluiten, zoals uitgestelde werkzaamheden of aanleg kruidenrijke akkerranden.

Opvallend is, dat akker/weidevogels elk jaar weer een voorkeur hebben voor bepaalde percelen (zogenaaemde "hotspots"). Kennelijk gaan ze daarnaartoe uit gewoonte, vanwege de plas/dras, weinig verstoring, goed uitzicht d.w.z. lage begroeiing. Kieviten hebben daarbij de voorkeur voor akker/maisland. Maar – net als in 2019 - hebben dit jaar veel kieviten er de voorkeur aangegeven om in de Binnenveldse Hooilanden te broeden. Vergeleken met het totaal aantal gevonden legsels in de voorgaande jaren (2017: 454, 2018: 385, 2019: 512) zijn de aantallen dit jaar in het Gelderse deel van

het Binnenveld een stuk lager: 411 nesten. Daarbij komt dat de predatie door vos, kraai, e.a. zeer hoog was namelijk 35%.

2020

Legenda:
Rood: Grutto
Wit: Kievit
Blauw: Scholekster
Groen: Tureluur
Bruin: Wulp

Wat opvalt is een ongeveer gelijk beeld tussen 2019 en 2020 met dit verschil dat er in 2020 meer nesten zijn in de Achterbergse hooilanden en minder op de agrarische grond ten zuiden daarvan.

Dat laatste is wel jammer en daar willen we graag wat aan doen. Zie [hfd 6](#).

Bron: Website Stichting landschapsbeheer Nederland.
De gegevens leveren wij aan. |

Tel je daarbij de 11% door overige oorzaken (nesten verlaten, landbouwactiviteiten) dan blijkt dat net iets meer dan de helft van de legsels uitgekomen zijn. Hoeveel van de kuikens uiteindelijk volwassen zijn geworden, is niet bekend. De nesten van patrijzen, gele kwikstaart en kwartels worden niet gezocht en gemarkeerd. Het aantal patrijzen op de proefvelden van de WUR (20) is t.o.v. vorig jaar (22) licht gedaald maar nog steeds aanzienlijk.

Met een uitkomstpercentage van 55% op boerenland is het broedseizoen in het Gelderse deel van het Binnenveld in 2020 niet optimaal verlopen. Hopelijk laat volgend jaar een beter resultaat zien.

Aan de Utrechtse kant was het dit jaar goed. Het aantal broedparen van de kievit steeg met 17. De aantallen Grutto's, Wulp en Tureluur waren nagenoeg gelijk of iets hoger. Ook de Scholekster liet zich vaker zien. Dus meer dan vorig jaar maar dat was ook een (heel) slecht jaar. In cijfers; 2020; 118, 2019; 98, 2018; 145, 2017; 135.

Al met al een goed jaar en daarbij komt dat in het Utrechtse deel de predatie relatief laag is geweest. Ruim $\frac{3}{4}$ van de nesten is uitgekomen en dat is hoog. In welke mate de jongen ook groot zijn geworden is altijd een lastige vraag. Je ziet ze wel maar vaak ook niet. Dan moet je het hebben van het alarmgeluid van de ouders. En dat was vooral te horen in de Achterbergse hooilanden. Op de flanken hebben denken we veel pullen van m.n. de Kievit het niet gered vanwege de droogte.

Wat opviel is dat meer broedparen naar de Achterbergse Hooilanden zijn getrokken. Vooral Grutto's naar het deel met natuurinclusieve landbouw* en kieviten vooral ook naar het natuurgebied van SBB. Het is heel mooi dat al na 2 jaar natuurinclusieve landbouw dit resultaat wordt bereikt. Daarmee is het ook een oproep van de natuur zelf om beslissers nog eens na te laten denken over de plannen met de Achterbergse Hooilanden.

Resultaten WBW werkgebied en aansluitende Achterbergse Hooilanden in tabel

2020	WBW-zoekgebied Bron: eigen vrijwilligers		Achterbergse Hooilanden De schatting van ons is als volgt:		Totaal
Kievit	Aantal nesten	82	Aantal territoria	11	93
	Uitgebroed	62			
Grutto	Aantal nesten	4	Aantal territoria	5	9
	Uitgebroed	4			
Scholekster	Aantal nesten	4	Aantal territoria	geen	4
	Uitgebroed	4			
Tureluur	Aantal nesten	4	Aantal territoria	2	6
	Uitgebroed	4			
Wulp	Aantal nesten	2	Aantal territoria	4	6
	Uitgebroed				

Bron: eigen vrijwilligers

Resultaten boerennatuurblok van 24 ha

Het komt vaker langs in dit verslag maar we zijn blij met de eerste goede resultaten (al na 2 jaar) van de natuurinclusieve landbouw in ons gebied. Uit onderstaande Kaartbeeld van de legsels weidevogels in de Achterbergse Hooilanden, het SBB-gedeelte en het Maatsteeg midden – boerennatuurblok van die 24 ha blijkt dit.

Vergoedingen gespaarde nesten

Het is mooi hier te kunnen melden dat de gemeente Rhenen de legselvergoeding voor de boeren heeft verdubbeld van € 1500 naar € 3000. Dat is natuurlijk goed nieuw voor al die boeren die een tandje bijzetten. De uitbetaling aan de boeren wordt via de Agrarische Natuur Vereniging Het Binnenveld verzorgd. Onder de boeren met uitgekomen nesten (zie resultaten overzicht) wordt dit bedrag verdeeld. De bedragen per weidevogel zijn verschillend. De vergoedingen zijn dit jaar hoger dan vorig jaar omdat er meer geld is om uit te keren. Zeker voor de rode lijst soorten is dat heel mooi. Bescherming daarvan kan nu met € 80, = worden beloond.

Kievit	Uitgebroed € 30,--
Grutto	Uitgebroed € 80,--
Scholekster	Uitgebroed € 80,--
Tureluur	Uitgebroed € 80,--
Wulp	Uitgebroed € 80

De uitbetaling loopt via de Agrarische natuurvereniging (ANV) Het Binnenveld.

De werkgroep WBW is de gemeente Rhenen zeer erkentelijk voor de huidige vergoedingen en de ANV voor de uitbetalingen.

Voor 2021 is door de gemeente Rhenen wederom de toezegging gedaan om de legselvergoedingen ter beschikking te stellen. Met dat geld kunnen we de boeren ook in 2021 weer een legselvergoeding bieden. Niet dat men het daarom doet maar het is wel een steuntje in de rug en geeft de waardering aan voor het meewerken aan de instandhouding van onze weidevogels in het Binnenveld.

Roelof de Jong (Coördinator WBW), T: 06 – 13 26 92 80. E: wbw@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.11 Planten

Op zaterdag 15 februari zijn we met de trein naar Bunnik gegaan om bij Fort Rhijnauwen onze jaarlijkse sneeuwklokjeswandeling te houden. En natuurlijk hebben we weer samen een pannenkoek gegeten.

Maar helaas was dit de enige activiteit tot 24 augustus. Toen hebben we met een klein groepje gewandeld bij de Groene Grens.

Op 31 augustus zijn we gestart met het middagprogramma, de laatste middagexcursie was op 19 oktober.

De opkomst was niet erg groot, meestal waren er 4 tot 6 mensen.

Sneeuwklokjes

Dit jaar viel het aantal paddenstoelen wat tegen, zeker vergeleken met het jaar daarvoor.

Omdat het programma van 2020 grotendeels niet door kon gaan hebben we het programma van 2020 als uitgangspunt genomen voor 2021 en zijn alleen de data aangepast. Uiteraard hopen we dat we weer vaker samen op pad kunnen.

Zoals ik al eerder aangegeven heb, ben ik geen coördinator meer van de plantenwerkgroep.

Helaas heeft nog niemand zich aangemeld om het over te nemen.

Maar iedereen heeft het programma voor 2021 ontvangen zodat de activiteiten gewoon door kunnen gaan.

Magda Buijs (coördinator)

In verband met de vacature coördinator van deze werkgroep is het tijdelijke mailadres voor deze werkgroep: secretariaat@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.12 Bomen en Openbaar Groen

De werkgroep zet zich in voor een duurzaam ecologisch groen- en boombeheer in Veenendaal. Doelstelling daarbij is het bevorderen van duurzaam ecologisch openbaar groenbeheer en het bevorderen van duurzaam (laan)boombeheer met een hoog percentage aan inlandse bomen. De werkgroep is ook een overlegplatform voor de gemeente Veenendaal en heeft daartoe regelmatig overleg met enkele medewerkers van de afdeling Groen van de gemeente.

In 2020 is eenmaal een groenoverleg geweest waar onder andere de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

- ✓ verdere ontwikkeling van bomenkap op diverse plaatsen in Veenendaal en de vervanging van al deze gekapte bomen. Teven zijn enkele kapvergunningen besproken;
- ✓ De diverse bestrijdingsmethoden tegen de eikenprocessierups en Japans duizendknoop
- ✓ Inrichting groenstrook in Veenendaal-oost; helaas nog geen toezegging gedaan door de gemeente.

Eind 2020 is de gemeente begonnen met het maken van een nieuwe visie op het stadspark. Hiertoe heeft de werkgroep een gesprek gehad met de gemeente om de dromen en wensen kenbaar te maken voor een nieuwe inrichting van het park. Deze visie zal in 2021 door de gemeente vastgesteld worden.

Plannen voor 2021:

Voortzetting van het groenoverleg met daarin onder andere aandacht geven aan duurzaam groen beheer en het stimuleren van de biodiversiteit in Veenendaal.

Meepraten over de nieuwe visie voor het stadspark. De werkgroep draait hiervoor mee in de klankbordgroep.

Verder ook weer ingaan op uitnodigingen van informatieavonden over bouwplannen en dergelijke die georganiseerd worden door de gemeente om ook daar onze inbreng te geven. Ook willen we kijken of we bij alle participatieprocessen die de gemeente organiseert betrokken kunnen worden, dus ook voor (grote) bouwprojecten. Dit om veel meer natuurinclusief bouwen te bewerkstelligen.

In 2020 had de werkgroep twee leden: Bert de Ruiter en

Carlo van de Weerd (coördinator), T: 0318 - 561 134, M: 06 - 51 38 86 88, E: bomen@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.13 Vogels

De belangrijkste activiteit van de Vogelwerkgroep is het organiseren van vogelexcursies in de omgeving van Veenendaal-Rhenen in het voor- en najaar. Daarnaast worden normaliter een of meerdere dagexcursies gehouden naar gebieden verder weg. Door de Covid pandemie zijn deze activiteiten helaas komen te vervallen.

In februari werd de coördinator van de Vogelwerkgroep benaderd door Thomas Kroon van de Stichting Mooi Binnenveld voor advies over het onderhoud van de oeverzwaluwenwand in natuurgebied de 'Groene Grens'.

Een aantal jaren geleden hebben IVN leden meegewerkt bij het onderhoud van een wand op een andere locatie. Daar was de sterke groei van het riet een groot probleem en hinderde de aanvliegroute van de zwaluwen naar de wand. Gelukkig bleek de hoeveelheid riet in de Groene Grens mee te vallen. Het belangrijkste uit te voeren werk bestond uit het schoonmaken van de in de wand aangebrachte PVC buizen en deze weer te vullen met grond zodat de vogels er weer in kunnen nestelen.

Werk aan de oeverzwaluwwand

Op zaterdag 8 februari had de Stichting een werkochtend georganiseerd voor de bewoners van de Groene Grens. Hierbij hebben enkele leden van de IVN Vogelwerkgroep samen met bewoners de wand weer gereed voor het broedseizoen gemaakt.

Henk van Reuler (coördinator), T: 0317 – 356 248, E: vanreuler@hotmail.com

1.14 De Zwammen

Voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar heeft het IVN de jeugdnatuurclub 'De Zwammen'. De Zwammen had in 2020 6 deelnemers. Naast een educatieve excursie zijn de jongeren bezig geweest met werken in de natuur. Het opschonen van bospercelen en het knotten van wilgen zijn ieder jaar terugkerende activiteiten. In 2020 zijn 3 activiteiten geweest. I.v.m. met de Covid-crisis is dit minder dan voorgaande jaren. Een geplande activiteit op 14 maart met NL-doet kon daarom ook niet doorgaan. De werkgroep 'De Zwammen' telt twee actieve leden.

PRESTATIES 2020:

- ✓ Wilgenknotten op een erf te Ederveen (8 deelnemers)
- ✓ Wilgenknotten op een ander erf te Ederveen (5 deelnemers)
- ✓ Onderhoud IVN-natuurruimte Diddersgoed te Veenendaal (6 deelnemers)

FINANCIËN 2020:

De groep heeft in 2020 nauwelijks kosten gemaakt. De kosten die er waren voor drinken, versnaperingen en vervoer zijn door de werkgroep leden zelf betaald.

De werkgroep bestaat uit: Martijn Stip en Bert Budding.

Martijn Stip (coördinator), T: 0317 - 61 99 35, E: stipenreijnierse@gmail.com

1.15 Media werkgroep

Mutaties

- ✓ Besloten is om de IVN Nieuwsbrief redactie toe te voegen aan de werkgroep, waardoor de werkgroep dit jaar is uitgebreid met een nieuw lid in de persoon van Henk te Paske;
- ✓ Door deze uitbreiding van activiteiten is besloten om de naam van de werkgroep te wijzigen van Groene Blad & Internetsite (GB&I) in Media Werkgroep;
- ✓ Peter van Krugten heeft aangegeven aan het eind van het jaar te stoppen als coördinator van de werkgroep.

Besloten is om het voorzitterschap te laten rouleren tussen de werkgroepsleden.

Groene Blad

- 5 afleveringen van het Groene Blad zijn geproduceerd, te weten in februari, mei, augustus (themanummer) en december. Het herfstnummer, dat normaal in oktober verschijnt is vervallen i.v.m. te weinig kopij;
- Het aantal te drukken exemplaren (+480) volgt het aantal in het ledenbestand;
- Het bezorgteam bezorgde het Groene Blad in Veenendaal, Rhenen, Elst en Amerongen. De bezorging op de overige adressen buiten Veenendaal, wordt door de drukker Editoo via PostNL verzorgd.

Internetsite

- De website wordt gemiddeld 1000 keer/mnd. bezocht, waarvan 80% ook echt kijkt. 200 bezoekers/mnd. keren meer dan eens terug. Hierbij wordt opgemerkt dat natuurpaden veruit het meest wordt bezocht. Kortom een mooi resultaat.

Nieuwsbrief

- Verzamelen van kopij en foto's
- Redigeren en opmaak nieuwsbrief
- Verschijnt 1 keer per maand

Toelichting

Tijdsbesteding (menskracht): 685 uur:

- ✓ Redactiewerk Groene Blad: 5 (nummers) x 36 uur = 180 uur
- ✓ Redactiewerk Nieuwsbrief: 12 (nummers) x 5 uur = 60 uur
- ✓ Contentbeheer Site: 150 uur
- ✓ Afstemmingsoverleg werkgroep intern: 5 x 3 pers x 2½ uur = 37,5 uur
- ✓ Afstemmingsoverleg met overige IVN-werkgroepen: 5 uur
- ✓ Coördinatie: 60 uur
- ✓ Bezorgen Groene Blad (incl. coördinatie): 16 (wijken) x 3 (uur) x 4 (nrs) = 192 uur

CONTACT ADVERTEERDERS: Gert ten Haaft

BEZORGTEAM: B. Berg, J. Bom, I. Kanij, N. van Druten, E. Dijkstra, R. Eding, W. Drost, I. Koster, J. Mulder, L. den Oudendammer, I. Marsman, A. Rijneveld, J. Snieder, H. van Tergouw, N. van 't Veer en T. Wouda.

De leden van de werkgroep zijn: Peter van Krugten (coördinator tot einde 2020), Nico Bosman (Redacteur Groene Blad), Arie Bons (Webmaster IVN Veenendaal-Rhenen site), Henk te Paske (IVN Nieuwsbrief / coördinator vanaf einde 2020)

Peter van Krugten (coördinator), E: media@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.16 PR-werkgroep

De werkgroep bestond en bestaat nog steeds uit de volgende leden: Peter van Krugten. Bert Berg, Henk de Kleuver, Gerard van Huffelen en Cokkie Gadella als coördinator.

Wij zijn slechts twee maal in vergadering bijeen geweest te weten op 13 januari en 9 maart 2020. Wat betreft onze activiteiten hebben we weinig te melden. Onze aanwezigheid op de geraniummarkt hadden we al afgezegd bij gebrek aan voldoende mankracht en i.v.m. de coronamaatregelen werd de bijenmarkt ook afgelast. Voor het jaar 2021 blijft ons hoofddoel het IVN onder de aandacht te brengen van een groot publiek. Daar is mankracht voor nodig en vooral jonge mankracht met frisse en nieuwe ideeën. Onze werkgroep bestaat vooral uit enthousiaste "bejaarden", Peter uitgezonderd, en ik zal dan ook in het volgende groene blad een oproepje doen aan jonge mensen die onze groep willen komen versterken en mij t.z.t als coördinator kunnen vervangen en eventueel ook het beheer over het winkeltje willen overnemen. Regeren is tenslotte vooruit zien.

Wat betreft het winkeltje kan ik slechts melden dat er behoudens een enkele zoekkaart, vrijwel niets is verkocht. Suze Hörchner en ik zullen samen eens bekijken wat voor materialen we straks mee willen nemen naar het nieuwe gebouw en of ons assortiment misschien eens moet worden aangepast.

Cokkie Gadella (coördinator), T: 0318 – 550 806, E: pr@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.17 Cursussen en Lezingen

Moestuincursus 2020

Na voorbereidingen waarvoor ook uitgaven gedaan zijn (totaal € 152,73) en 10 aanmeldingen kon de cursus vanwege corona helaas niet door gaan.

De mensen die zich opgegeven hebben staan (vrijblijvend) op de lijst voor 2021.

Dorothy Reijn, M: 06 - 11 16 84 31, E: moestuin@ivnveenendaal-rhenen.nl

Lezingen

In 2020 konden geen lezingen worden georganiseerd.

1.18 NatuurWerkt!

Het verslagjaar 2020, zal de boeken in gaan als het coronajaar.

Vanwege de beperkende maatregelen konden we niet het volledige jaar aan de slag met onze activiteiten. Niettemin is er op de werkochtenden met inachtneming van de geldende beperkingen weer veel werk verzet.

Op de dinsdagmorgen (Remmerstein), de woensdagmorgen (Prattenburg) en op de donderdagmorgen (Staatsbosbeheer) hebben onze vrijwilligers zich zodanig ingezet dat de 3 “opdrachtgevers” zeer tevreden waren.

Nog steeds geldt onze stelregel: Het werk is belangrijk maar het samen bezig zijn in de natuur is de hoofdzak. En dat doel hebben we ook in 2020 met onze groep vrijwilligers weer ruimschoots kunnen realiseren. Vrijwilligers, die door diverse instanties worden aangemeld of op eigen initiatief komen en die een totaal verschillende achtergrond hebben.

Het aantal beweegt zich momenteel rond de 60.

Vanwege corona kon ons jaarlijks vrijwilligersfeest in november helaas niet doorgaan.

Wel is de wisselbokaal uitgereikt aan de man die de meeste ochtenden heeft gewerkt: Toma Tomic. Met 56 werkochtenden was hij net de nummer 2 de baas. Deze bokaal werd op donderdagmorgen 26 november in de natuur aan hem overhandigd.

Onze deelnemer en tevens freelance journalist Co Keulstra plaatste hiervan een mooi artikel met foto in de Rijnpost.

Omdat onze “opdrachtgevers” ons een vergoeding betalen kunnen we onze deelnemers voorzien van gereedschap, werkkleding, werkhandschoenen, schoeisel en eventueel een onkostenvergoeding.

Het jaar 2020 is met een batig saldo afgesloten. De donaties die we van verschillende instanties mochten ontvangen konden worden geboekt als voorziening voor 2021.

De werkgroep “NatuurWerkt!” kan, ondanks de beperkingen, terugzien op een geslaagd 2020!

Bert Berg (coördinator), T: 0318 – 472 14, M: 06 - 33 10 61 73, E: bberg@hetnet.nl

1.19 Moestuin De Duiventoren

Ondanks corona was 2020 voor de moestuin een succesvol jaar. Corona heeft wel invloed gehad op de ontwikkeling van activiteiten op de moestuin. Behalve het moestuinieren en een enkele rondleiding aan klanten zijn er geen activiteiten geweest.

Drie fondsen hebben de aanvraag van de moestuin gehonoreerd.

- ✓ Het Oranjefonds (NLdoet) subsidieerde (€ 335) houtsnippers en compost;
- ✓ Het KF Heinfonds subsidieerde (€ 1835) gereedschap en een buitentoilet;
- ✓ Het Streekfonds Utrechtse heuvelrug subsidieerde (€ 870) de haag en heeft een tweede toezegging gedaan. En wel voor een insectenhotel en diverse nestkasten. Dit bedrag zal in 2021 besteed worden

Van Natuur Werkt ontving de werkgroep de helft van de donatie die zij van IVN Utrecht ontvingen, € 250. Ook dit bedrag wordt in 2021 besteed.

In 2020 is de te bewerken oppervlakte van de moestuin uitgebreid. Er heeft een jaar landbouwzeil op dit deel gelegen waardoor het onkruid afgestorven is. Dit is een succesvolle manier om met minimale inspanning de moestuin uit te breiden.

Het deel van de moestuin dat al een jaar in gebruik is heeft al beduidend meer leven in de bodem. Ook de groei van de gewassen verloopt daar voorspoediger dan op het nieuw ontgonnen deel.

Er wordt een grote diversiteit aan gewassen geteeld. Uitgangspunt is dat er gebruik gemaakt wordt van biologische zaden en plantgoed.

In februari wordt aan de oost-, noord- en westkant een haag van veldesdoorn geplant. Deze is gesubsidieerd door het Streekfonds Utrechtse heuvelrug.

Het nieuwe seizoen gaat op 14 maart van start met NLdoet met het aanbrengen van door het Oranjefonds gesubsidieerde houtsnippers op de paden en compost op de bedden.

Na de toezegging van het KF heinfonds wordt snoeigereedschap aangeschaft en een buitentoilet besteld.

Het werk op de moestuin wordt uitgevoerd door een kleine maar trouwe en enthousiaste groep vrijwilligers. 9 vaste deelnemers en 4 incidentele deelnemers. Corona heeft geen invloed op de activiteiten. Er is voldoende ruimte om op veilige afstand van elkaar te werken.

De oogsten zijn ten opzichte van 2019 vergroot. De opbrengst wordt verkocht aan de vrijwilligers, deelnemers van Natuur Werkt, vrienden en familie en zo nu en dan aan Ekoplaza.

De totaalopbrengst is € 382

In 2020 is voor het eerst pacht geheven. De communicatie met de eigenaren hierover is niet helemaal gelopen zoals zou moeten. Er is overeenstemming bereikt. Later informeel contact heeft de lucht geklaard waardoor er met vertrouwen in de toekomst getuinierd wordt.

Dorthy Reijn (coördinator), M: 06 - 11 16 84 31, E: moestuin@ivnveenendaal-rhenen.nl

1.20 Vertrouwenspersoon

Regioplatform vertrouwenspersonen

Het in januari 2019 op initiatief van onze regionale vrijwilligersconsulent Charlotte Robben opgerichte IVN regioplatform vertrouwenspersonen is in 2020 voortgezet. Vanuit verschillende vertrouwenspersonen en besturen bleek er structureel behoefte aan kennisdeling en uitwisseling in de regio. Dit platform wordt gevormd door in totaal negen vertrouwenspersonen, van zeven afdelingen van de provincie Utrecht en de afdeling Gooi en omstreken.

Doel van dit platform is:

- ✓ een gezamenlijk beeld van de functie inhoud van de vertrouwenspersoon binnen het IVN;
- ✓ Het uitwisselen en leren van elkaars kennis en ervaring;
- ✓ Het ondersteunen van elkaar bij het adviseren aan het bestuur over het afdelingsbeleid;
- ✓ Het ontwikkelen van preventie van ongewenste omgangsvormen;
- ✓ Indien gewenst sparren over de aanpak van meldingen;
- ✓ Het tijdens de platformbijeenkomsten evalueren van de aanpak van complexere meldingen, uiteraard met behoud van volstrekte anonimiteit van betrokkenen.

In vervolg op de twee eerste bijeenkomsten in 2019 heeft op 25 januari 2020 een derde platformbijeenkomst plaatsgevonden. Hierbij was ook aanwezig: Wander van der Kolk: Directeur Communicatie, Marketing & Programma's / Lid Landelijke IVN vertrouwenscommissie.

Hierbij heeft Wander het addendum op "In Veilige Handen, IVN" dat deze zomer door de Landelijke Raad moeten worden vastgesteld toegelicht. Ook is de taakverdeling tussen de landelijke vertrouwenscommissie en de vertrouwenspersonen van de afdelingen besproken. Vast stond al eerder bij (vermoeden van) seksueel ongewenst gedrag en strafbare feiten dit altijd ook bij de landelijke commissie moeten worden gemeld en ook door haar in behandeling wordt genomen. De commissie maakt bij seksueel ongewenst gedrag ook gebruik van externe deskundigheid.

De landelijke commissie is er ook om desgewenst de vertrouwenspersonen te adviseren over de aanpak van voorkomende meldingen.

De door het landelijk bestuur te faciliteren scholing en nascholing van vertrouwenspersonen heeft ten gevolge van de coronapandemie in 2020 geen doorgang kunnen vinden.

De tweede bijeenkomst van het regionale platform, die in oktober was gepland, is in verband met Corona en het nog niet nader ontwikkelde landelijk beleid dat een reactie behoefde, uitgesteld naar 2021.

Activiteiten binnen de afdeling in 2020:

- ✓ Artikel over de rol van de vertrouwenspersoon gepubliceerd in het februarinummer van Het Groene Blad;
- ✓ Afhandeling van één melding. Na ruggenspraak met een collega-vertrouwenspersoon van het regioplatform was de conclusie dat deze melding van zodanige aard was dat deze buiten het terrein van de vertrouwenspersoon viel. Melder is voor een oplossing van de hulpvraag doorverwezen.

Jaarplan 2021

- ✓ Bestaan vertrouwenspersoon onder aandacht van de leden houden. Onder andere door weer een artikel in Groene Blad, artikel op de afdelingssite;
- ✓ Deelname aan en evaluatie tijdens coördinatorenoverleg en desgewenst in ledenvergadering;
- ✓ Overleg met bestuur onder meer beleid ten aanzien van omgangsvormen binnen de afdeling en rol vertrouwenspersoon en signaleringsmogelijkheden en preventie ongewenst gedrag;
- ✓ Deelname provinciaal platform vertrouwenspersonen. Organisatie van en gastvrouw/heer voor bijeenkomsten met lunch gebeurt bij toerbeurt;
- ✓ Deelname (bij)scholing vertrouwenspersonen indien de in 2020 door het landelijk bestuur voorgenomen scholing in 2021 wel doorgang kan vinden. De invulling en data invulling worden zijn nog niet bekend.

Ida Marsman (vertrouwenspersoon), T: 0318 – 524 696, E: vertrouwenspersoon@ivnveenendaal-rhenen.nl